

Конгрес
Українських
Націоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави,
багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net

www.nacija.org.ua

29 червня 2010 року № 24 (344)

КОНСОЛІДАЦІЯ НАЦІОНАЛІСТИЧНИХ СИЛ

УКРАЇНА ПЕРЕМОЖЕ!

Під час акції у Львові

На урочистостях з нагоди 69-річчя Акту відновлення Української Держави у Львові задекларовано намір об'єднання націоналістичних сил.

27 червня у Львові проведенням "круглого столу" "Об'єднання націоналістичних сил на сучасному етапі" розпочалися акції з нагоди 69-річчя проголошення Акту відновлення Української Держави та 103-річчя від дня народження Головного Командира УПА Романа Шухевича.

Під час "круглого столу" представники націоналістичних партій та громадських

організацій підписали декларацію про намір об'єднання націоналістичних сил з метою "здійснення єдиної політики та забезпечення спільних, узгоджених та скоординованих дій" і створили відповідну координаційну раду.

Готовність до об'єднання задекларували Конгрес Українських Націоналістів, УНА-УНСО, Українська партія, ВО "Тризуб", Центр національного відродження імені Степана Бандери, ОУН-мельниківці, Братство вояків ОУН-УПА, Спілка політв'язнів та репресованих, ГО "Вічна Україна" та низка інших партій та громадських організацій правого спрямування.

У декларації про об'єднання зазначено: "Керуючись українськими національними інтересами, ми – представники політичних партій та громадських організацій, що діють на засадах ідеології українського націоналізму, уклали угоду про об'єднання націоналістичних сил".

Закінчення на 3-й стор.

СТОЛИЧНІ НАЦІОНАЛІСТИ "ВІДЗНАЧИЛИ" ДЕНЬ КОНСТИТУЦІЇ

25 червня Київська міська організація КУН разом з Українською Народною партією провели цікавий флеш-моб під стінами Адміністрації Президента. На очах у перехожих та чиновників, які спостерігали з вікон, відбулось перетягування канату (який символізував Конституцію України) між представниками влади, одягненими у мантри з символікою Партії регіонів, та пересічними людьми. Дійство було покликане у такий спосіб звернути увагу на випадки порушення Конституції з боку влади та бездіяльність при цьому гаранта Конституції. Флеш-моб закінчився перемогою громадян.

Після цього були проголошені промови учасників акції. Від КМО КУН слово мав заступник голови столичної організації Володимир Манько, який зокрема відзначив, що новітня неукраїнська влада фактично нехтує Конституцію. Продовження перебування іноземного флоту на території України, зухвала поведінка міліції, заборона проведення мирних вуличних акцій – ось неповний список порушень Конституції, що сталися після зміни влади в Україні.

У всіх виступах рефреном прозвучало попередження владі про необхідність чіткого дотримання Конституції у своїх подальших діях та обов'язкового притягнення до відповідальності посадових осіб, винних у порушеннях, які вже мають місце. При цьому ініціювати ці процеси має гарант Конституції – Президент Янукович.

Прес-служба КМО КУН

ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

ВІРИТИ В МАЙБУТНЄ НАШОГО НАРОДУ

23 червня 2010 року у Львівському національному академічному театрі опери та балету ім.С.Крушельницької урочисто відкрився III Міжнародний конгрес "Діаспора як чинник утвердження держави Україна у міжнародній спільноті: сучасний вимір, проекція в майбутнє", який закінчив свою роботу 25 червня.

Як повідомила директор Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою Національного університету "Львівська політехніка", голова організаційного комітету, кандидат педагогічних наук, доцент Ірина Ключковська, для участі у конгресі приїхали 420 осіб із 28 країн світу та представники усіх областей України.

Від представників влади конгрес тепло привітав тільки Львівський міський голова Андрій Садовий, який наголосив, що за незалежність України треба боротися кожний день на кожному місці, а для цього треба мати сильну освіту та сильну віру. На жаль, ні від голови облдержадміністрації, ні від голови облради привітань не було. Також не прибув Олег Зарубінський – голова комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин, депутат Верховної Ради України.

Проігнорували цей конгрес і голова Верховної Ради України Володимир Литвин та прем'єр-міністр України Микола Азаров.

Під кінець першого пленарного засідання прийшло привітання від Президента України Віктора Януковича, в якому він повідомив, що українська мова буде державною. Щоправда не повідомив, чи будуть поруч з українською державними іншими мовами та чи буде прийнятий закон про регіональні мови, якими так опікується Партія регіонів, зокрема Колісниченко.

Було дивно, що відсутні представники влади, і тому налагодити співпрацю закордонних організацій діаспори з українською владою, мабуть, не вдасться.

Від української діаспори з програмною промовою виступив президент Світового Конгресу Українців Євген Чолій, текст якої подаємо нижче.

Євген ЧОЛІЙ

Преосвященні
владики!
Всечесніші отці!
Достойна
президіє!
Шановні
учасники та гості
III Міжнародного
конгресу!

Попри територіальну віддаленість від рідного краю та сильні асиміляційні процеси, українська діаспора зберігає свою національну ідентичність та радіє успіхам і уболює кривдами і невдачами українського народу в Україні.

До 1991 р. українська діаспора діяла, щоб Україна знову стала вільною і незалежною, а опісля – активно долучилася до утвердження української державності.

Найвищою світовою координаційною надбудовою української діаспори є Світовий Конгрес Українців (СКУ), який визнаний неурядовою організацією в ООН.

Продовження на 4-5-й стор.

Дорогі читачі! Триває передплата на газету "Нація і держава" на 2010 рік. Інформація про газету міститься в Каталозі видань України на 2010 рік. Наш індекс: 09715. Передплатна ціна: 1 місяць – 4,00 грн., на 3 міс. – 12,00 грн., на 6 міс. – 24,00 грн. Сподіваємося на солідарність і допомогу!

КОНСОЛІДАЦІЯ НАЦІОНАЛІСТИЧНИХ СИЛ

УКРАЇНА ПЕРЕМОЖЕ!

Депутат Львівської обласної ради від КУН, заступник голови Конгресу Микола Пшевлоцький наголосив, що метою об'єднання є утвердження націоналістичної ідеології в Україні як однієї з домінуючих і таких, що впливають на життя країни.

"Хоч скільки б нас було багато, поодинокі ніхто в самодостатню силу не виріс. Це наводить на думку про потребу консолідації в один міцний кулак, в одну міцну політичну силу", – сказав Пшевлоцький.

Він зауважив також, що, швидше за все, місцеві вибори таки відбудуться 31 жовтня, відтак об'єднання дасть змогу отримати кращий результат, аніж згаданим силам поодинокі.

Декларація передбачає, що ОНС у сфері гуманітарної політики має забезпечити "утвердження історичної правди та справедливості, офіційне визнання на державному рівні борців за незалежність та соборність українці – воїнів ОУН-УПА та учасників інших національно-визвольних рухів та формувань, оприлюднення архівів КДБ з матеріалами про злочини проти українського народу та проведення обов'язкової люстрації для державних службовців, розвиток української мови як державної, забезпечення її належного функціонування у всіх сферах життя, забезпечення реальної та дієвої підтримки української культури, мистецтва, книговидавництва, видавничої справи, очищення України від символів комуністичного тоталітарного режиму, об'єднання українських традиційних цер-

ков у єдину Українську Помісну Церкву".

У сфері державного будівництва – забезпечити неухильне дотримання конституційного ладу, а також введення виборчої системи (відкриті списки до ВРУ та мажоритарна система на місцях), розширення повноважень місцевого самоврядування щодо формування органів виконавчої влади та формування бюджетів.

У соціально-економічній – перехід від політики соціального популізму до політики економічного націоналізму, зміцнення енергетичної безпеки України, зокрема шляхом впровадження енергозберігаючих технологій, збільшення власного видобутку нафти і газу, підтримка процесу створення запровадження інноваційних технологій, відродження українського села (інвестування аграрного сектору), запровадження прозорого і відкритого ринку землі.

У сфері зовнішньої політики та безпеки – забезпечення європейської та євроатлантичної інтеграції (вступ до НАТО та ЄС), за добросусідських та рівноправних стосунків з сусідніми державами, реформування та зміцнення Збройних Сил України, створення системи інформаційної безпеки, захист гідності та прав українців, які проживають чи перебувають за межами України.

Учасники "круглого столу", а серед них були представники кількох областей і Києва, також ухвалили низку організаційних рішень, зокрема про необхід-

Відзначення 69-ї річниці проголошення Акту відновлення Української Держави у Львові

ність єднання не лише з огляду на вибори, що наближаються, а і на перспективу. Тому планується невдовзі скликати II Конгрес Українських Націоналістів після Віденського 1929 року, для чого найближчим часом буде створено організаційний комітет.

Україна перемаже! Такий основний лейтмотив віче-концерту, організованого Конгресом Українських Націоналістів за участі національно-патріотичних політичних партій та громадських організацій Львівщини за підтримки Львівської обласної ради, який відбувся 27 червня на площі Ринок у Львові.

Перед присутніми виступили голова Львівської обласної організації КУН Микола Пшевлоцький, голова Львівської облради Мирослав Сенік, народні депутати України від фракції блоку

НУНС Андрій Парубій, Володимир В'язівський, Герой України Юрій Шухевич, голова Братства ветеранів ОУН-УПА Олесь Гумнюк, заступник голови ОУН (м) Богдан Червак, керівник Львівського обласного відділення Центру національного відродження ім. Степана Бандери Юрко Антоняк, голова Львівської обласної організації політичної партії "За Україну", голова обласної "Провсвіт" Ярослав Пітко, голова Львівського обласного товариства політичних в'язнів і репресованих Петро Франко. Вела віче та виконала низку пісень національно-визвольної боротьби лавреат всеукраїнських та міжнародних конкурсів Софія Федина. Вона зазначила, що в боротьбі за Україну на сучасному етапі має залишитися тільки два прапори: синьо-жовтий і червоно-чорний.

Виступаючи наголошували на історичній значимості проголо-

шення Акту відновлення Української держави 30 червня 1941 року, героїзмі його творців, актуальності ідей Коновальця, Бандери, ОУН та необхідності єднання патріотичних сил як запоруці перемоги і гарантії незворотності становлення Української держави.

Сам факт проголошення Акту і створення ОУН Державного Правління під проводом Ярослава Стецька докорінно спростовує інсинуації довкола імен Степана Бандери і Романа Шухевича. І наша справа продовжити їхній героїчний чин, сказав у своєму виступі Микола Пшевлоцький.

Герой України Юрій Шухевич, говорячи про сучасну ситуацію в країні, наголосив: "Це поразка в битві, але не поразка в війні. Я впевнений, що ми зможемо відновити українську Україну від Тиси до Кавказу".

"Сценарій пишеться потаємно від українців, – як захопити владу в Україні аж до села. Ми досі не знаємо, у якому форматі проходитимуть місцеві вибори. Ми маємо об'єднатися і сказати українське "Стоп!": Росія не пройде, Україна перемаже!", – сказав зокрема народний депутат Володимир В'язівський.

Разом з тим, нардеп Андрій Парубій зауважив, що той, хто заспокоївся після здобуття Україною незалежності чи після подій на Майдані і вирішив, що може займатися своїми справами, – глибоко помиляється. Ми повинні постійно відчувати себе у війні за Україну!

Заходи будуть продовжені 30 червня. Зокрема заплановані відкриття тематичної виставки художника Я.Лвасейко, молебень за Україну та піша хода учасників вулицями міста від пам'ятника Степанові Бандері до пл. Ринок. Завершаться акції фільмом "Нескорений" під відкритим вечірнім львівським небом.

інф. "Нід"

Закінчення.
Початок на 1-й стор.

ПОПІЛ ІМПЕРІЇ

ВІДПОВІДЬ ПОСЛУ ЗУРАБОВУ

Володимир МАНЬКО,
"Нація і держава"

Теплий кожух, тільки шкода –
не на мене шитий,
А розумне ваше слово брехнею підбите
(Т.Шевченко)

"Я переконаний у тому, що ми (росіяни і українці) не просто братські народи, ми – єдиний народ", – екстатично з вишкіреною та злою татарською усмішкою заявив посол РФ в Україні Михайло Зурабов під час одного з інтерв'ю. Нічого нового: його словоблудлива веремія нашігована традиційно-фальшивими імперсько-совковими сентиментами до України та українців. Проте, коли питання було поставлено руба – чи відмовиться Росія від проекту "Південний потік" на користь української ГТС, він хитро так, по-татарськи зрезигнував від прямої відповіді. Ось і всі їхні московські сентименти. Ось і вся їхня любов.

Конче дивує відсутність адекватної реакції з боку переважної більшості українського опозиційного політикуму (мабуть, точніше – паноптикуму), так звані лідери якого збіса повклякли від стрімкого політичного процесу, увігвавшись у різнокольорове латаття своїх партійних прапорів.

Моя особиста відповідь Зурабову на його закиди – це комбінація з трьох пальців, знак, який за деякими переказами є суто татарським. Не думаю, що у Зурабова не вистачає смальцю в голові знати справжню історію Росії. Отже, він чудово знає, що з самого зародку московське князівство (країна Моксель) не мало ніякого відношення до слов'янства. Це була мішанина угро-фінсько-монголо-татарського люду. Коли впала Золота Орда, саме московщина підхопила маніакальну ідею ординських ханів про всевітнє панування, реалізовувати яку першим заповзвся людомор Іван Грозний.

Найголовнішою метою москочитів стало звоювання слов'янського Києва та привласнення собі його культурної спадщини, традицій та історії. Слід зазначити, що, попри певні успіхи у реалізації цього проекту, остаточно втілити його в життя не вдалося й понині. Процес спотворення історії розпочала російська цариця Катерина, за сумісництвом велика розпусниця. Створивши спецкомісію, вона наказала віднайти всі оригінали літописів та знищити їх, натомість замінити їх фальшивками. Звідти й пішов московський міф про Київ як про колис-

ку російської держави, який мусується й дотепер, зокрема й Зурабовим.

Після двадцятиліття незалежності й свободи сокира історії здіймається над

Україною знову. Здійснити чергову спробу пережорнити українців та позбутись їх як таких – ось мета теперішніх кремлівських апологетів Івана Грозного, Катерини та Сталіна. Перший крок у цьому напрямку зроблено – на український престол посаджено свого васала, сатрапи якого (табачники та семиноженки) одразу кинулись ретушувати українську історію, нівелювати усе національне, вивершуючи новітній міф, який заперечує існування української нації – єдиної спадкоємиці руських племен, які населяли Київську державу, натомість реанімує кремлівську двоголову неоімперіалістичну маячню у вигляді квазітеорії про так званий єдиний народ (росіяни, українці й білоруси).

Моя відповідь Зурабову коротка: я – українець! Більше того, вважаю себе приналежним до європейського цивілізаційного простору, бо ціню такі речі, як свобода та незалежність, апріорі неприйнятні в російському суспільстві. Європа мені є близькою, іноді я відчуваю, гейби вже доторкнувся до неї, тоді як Росія з її татаро-монгольською ментальністю для мене є країною страшенно далекою та незрозумілою. Росіяни для мене є туземцями, забродами, носіями іншого, відмінного від українського стилю життя, де, приміром, глушити "водяру" та лихо-словити є нормою. Відтак мені не до шмиги, коли посол цієї далекої держави намагається повчати мене жити та розп'ятує про те, хто я такий.

Якщо моя відповідь посла Зурабова не задовільняє, пропоную продовжити відповідний дискус на шпальтах друкованих чи електронних ЗМІ.

КУН У ДІІ

СЕЛО БОГДАН ОБРАЛО ГІДНОГО ГОЛОВУ

Незважаючи на масову контрпропаганду, сільським головою став Петро Ференц – особистість, яка всім своїм життям доводить: довіра людей цього разу дісталася кращому з кращих. До речі, Рахівський район віддавна вирізняється найвищим рівнем національної свідомості на Закарпатті. Промовистий факт: під час виборів президента у парі Чорновіл-Кравчук тут переміг Чорновіл.

Велика Україна починається з нібито маленьких сіл, селищ і міст. Від рівня життя та благоустрою на селі залежить загальний рівень добробуту, а відтак і незалежності нашої держави.

Село Богдан у Рахівському районі на Закарпатті – з перспективних. Тут живуть більше 4 тисяч чоловік, у

місцевій школі навчаються 849 дітей, є два храми, поліклініка, лікарня. Цьогоріч 20 червня у Богдані відбулися позачергові вибори сільського голови. З-поміж восьми кандидатів, серед яких були представники БЮТ та ПР, перемогу здобув член Конгресу Українських Націоналістів з 1993 року Петро Петрович Ференц. Чоловік у розквіті сил, завзятий, чесний, гарний сім'янин, він готовий одразу ж взятися за роботу. Тим більше, що йде у владу з командою однодумців А справ у селі – хоч греблю гати. Про те, чи дадуть змогу колишні опоненти найближчим часом приступити до роботи і як саме збирається підняти з колін рідне село Петро Ференц – розмова з ним.

– Люди прагнуть порядку й людського ставлення. Мое рідне село Богдан розташоване серед унікальної природи – таких гарних місць ще пошукати. Водночас маємо безліч проблем, котрі накопичувались роками і десятиліттями. Вони породжені довготривалою відсутністю стратегії розвитку села, неефективністю місцевої влади, недостатністю фінансових вливань з боку держави. Наслідок – хаотичний розвиток, збіднена інфраструктура, непродумана забудова, завали сміття, неплановані сільські вулиці, нестача вільних земель для забудови, масове безробіття та багато іншого.

Для виходу із глухого кута у своєму розвитку село Богдан потребує мобілізації всіх сил територіальної громади, а насамперед органу місцевого самоврядування – сільської Ради як необхідного механізму продукування ефективних ухвал, організації необхідних заходів, здійснення щоденної системної роботи. Діяльність сільської Ради повинна бути багатоступеневою та різнонаправленою, аби осилити чимало великих завдань, що їх диктує саме життя. На мою думку, щоб забезпечити ефективність сільської Ради, потрібно спершу затвердити новий склад виконавчого комітету, зорганізувати злагоджену та ефективну роботу депутатів, активізувати робочі органи та виконавчий комітет ради, всі підвідомчі установи. Вважаю, що до розробки та прийняття ухвал слід залучати громадськість села, делегувати частину повноважень представникам окремих мікрорайонів села як, приміром, Бребоя, Горі Квасним, Магас. Дуже важливим вважаю налагодження постійного зв'язку з виборцями через зустрічі та сільські збори. Я твердо переконаний: діяльність сільського голови повинна бути прозорою і зрозумілою.

– Під час позачергових виборів у селі Богдан провадилася потужна рекламна кампанія на користь нинішньої виконуваної повноваження сільського голови Тетяни Сівакової, котра, власне, є представницею від партії влади. Схоже, Ваша перемога стала для багатьох несподіванкою – далася взнаки

повага до Вас як особистості з боку селян. Проте Вашу перемогу намагаться нівелювати...

– Так. Постфактум, у протиправний спосіб, команда Сівакової намагається оскаржити результати виборів, фальсифікуючи для цього докази. Вони збирають певні групи людей, зорганізують зізнання, застосовують шантаж, влаштовують дізнання, виходячи тим самим за межі своїх повноважень, оскільки то є справою правоохоронних органів. А мені приховувати нічого: я йду до людей з чистою совістю, тим більше, що народився у цьому селі, переміг чесно.

– Нині вже рідкістю стають люди, котрі йдуть у владу, аби покращити життя рідного села, міста чи країни, та до всього ще й мають конкретний план дій, та ще й команду, готову підставити плече. Це у Вас є?

– На щастя, так. Маю і команду однодумців, і чітке бачення напрямків розвитку села. Напевне, розпочну роботу із затвердження регламенту роботи сільської ради,

оскільки необхідні дуже сильні організаційні заходи та ресурси. І хоча то радше в компетенції держави, будемо всіляко лобювати початок будівництва нової школи в селі Богдан. Питання стоїть вельми гостро – деякі будівлі старої школи є аварійними, а тим часом там навчаються 849 дітей. Окрім того, порушуватимемо перед органами державної влади питання про розширення меж населеного пункту Богдан за рахунок земель державного лісового фонду; встановлення у селі каналізації та очисних споруд, вигодворення нового Генерального плану розвитку.

– Які ще завдання вважаєте першочерговими та обов'язковими для села?

– Питання безпеки. Адже паводки, на жаль, не обминають і завдають чималих збитків. Тому потрібно системно дбати про укріплення берегів та регуляцію русла річки Біла Тиса. Не менш нагальним залишається якісне постачання електроенергії до села, і для цього необхідно підсилити напругу в мережі через встановлення додаткових трансформаторів. Потрібно утримувати в належному стані сільські поліклініку та лікарню, дитячий садочок, будинок культури, котрі перебувають на балансі сільської Ради. На порі також інвентаризація комунальної (сільської) власності (землі, майна, споруд). Організація постійного вивезення сміття, ремонт та утримання сільських доріг і мостів. Мрію капітально відремонтувати музичну школу, бібліотеку, облаштувати мізейну кімнату. Загалом плани маю великі, найменший з них – відкриття Інтернет-сайту Богданської територіальної громади.

Я добре розумію, що моя програма дій не може втілитися за один день чи навіть рік за помахом чарівної палички. Це – багаторічний план діяльності. А щоб цього досягти – проситиму підтримки не тільки в активу села Богдан, а й у кожного мешканця цього мальовничого куточка України.

– Ще раз вітаємо з перемогою, зичимо здоров'я і снаги для того, аби задумане стало дійсністю на благо України!

Записала
Ольга ДУБОВИК

Варто звернути увагу читача, принаймні, на кілька промовистих фактів з життя Петра Ференца. Народився і виріс у робітничій родині села Богдан. Отримав першу професійну освіту (столяр-теплі) у навчально-курсовому комбінаті "Трест-закарпатбуд". Працював в Ужгороді та Рахові за спеціальністю, а потім навчався на денному відділенні історичного факультету Ужгородського державного університету. Був учителем історії у Богданській середній школі, згодом, у серпні 2005 року, призначений директором Богданської загальноосвітньої школи 1–3 ступенів. А через рік Петра Ференца обрали заступником голови Рахівської районної ради. Того ж року захистив кандидатську дисертацію. Наступного року отримав ступінь кандидата історичних наук. Опублікував десятки статей у наукових та публіцистичних виданнях. Тричі обирався депутатом райради і, як міг, відстоював на районному рівні інтереси громади села Богдан. Має чудову родину: дружина Ірина Ференц працює лікарем Богданської дільничної лікарні, разом виховують чотирих дітей.

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ ЖИТЕЛІВ СЕЛА БОГДАН

Ми, жителі села Богдан Рахівського району Закарпатської області, стурбовані подіями, які відбуваються після оголошення результатів виборів сільського голови села Богдан. Ми бачимо, що є спроба прямого втручання з метою анулювати результати виборів. Більшість голосів з дотриманням Закону України "Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів" обрано сільським головою Ференца Петра Петровича.

Однак окремі кандидати, які програли виборчі перегони, після закінчення виборчого процесу вишукують різні причини для того, щоб анулювати результати виборів. У селі здійснюється прямиий шантаж окремих громадян, яких звинувачують у підтримці Петра Ференца.

У зв'язку з вищенаведеним вимагаємо від окремих кандидатів, які змагалися у виборчому процесі, припинити шантажування жителів села та передати повноваження новообраному голові села Богдан Петру Ференцу, а органи правосуддя просимо зайняти позицію законності і справедливості.

Цей лист просимо надрукувати в засобах масової інформації та направити в районний місцевий суд, органи виконавчої та представницької влади району.

У селі триває збір підписів під цим зверненням. Зранку 29 червня відбувся мітинг протесту біля сільської ради. На 16.30 цього дня призначено засідання суду.

СКУ вже 43 роки репрезентує інтереси всієї української діаспори, що нараховує понад 20 мільйонів українців. Це становить більше третини всіх українців світу, коли брати до уваги, що в Україні проживає 37 мільйонів українців. СКУ зберігає українську національну ідентичність, охороняє права українців, мобілізує громадську думку для посилення прихильного ставлення до України та координує діяльність своїх складових організацій, які на сьогодні діють у 32-х країнах світу.

Широка мережа зв'язків дає СКУ можливість координувати такі акції світового рівня, як "Незгасима свічка", яка 2008 р. пройшла у 33-х країнах світу, у тому числі й в Україні, де відвідала всі 25 областей. Пригадую, що завдяки цій акції та заходам просвітницького характеру на сьогодні Голодомор визнали генцицидом українського народу 14 держав світу, а саме: Австралія, Грузія, Еквадор, Естонія, Канада, Колумбія, Латвія, Литва, Мексика, Парагвай, Перу, Польща, Сполучені Штати Америки та Угорщина.

Минулого року СКУ виокремив 5 найважливіших для української діаспори та України питань, які після обговорення з попередніми президентом, прем'єр-міністром та міністром закордонних справ України лягли в основу підписаного 30 липня 2009 р. з Міністерством закордонних справ України Меморандуму про співпрацю в п'яти напрямках, що передбачають:

– моніторинг та забезпечення захисту інтересів закордонних українців згідно з міжнародними конвенціями та національним законодавством країн їхнього проживання;

– підвищення позитивного міжнародного іміджу України різними шляхами, включно з пропагуванням культурно-історичної спадщини України;

– збереження та популяризація української мови в Україні та в діаспорі;

– продовження просвітницької роботи серед світової громадськості щодо визнання Голодомору генцицидом українського народу та

– проведення спільних акцій, спрямованих на підтримку європейської та євроатлантичної інтеграції.

Хоча ці меморандуми були підписані не так давно, однак вони вже частково були втілені в життя, про що свідчать наступні приклади:

Перше. У серпні 2009 р. СКУ закликав уряд України зняти пам'ятники Леніну з Державного реєстру нерухомих пам'яток національного значення, що було зроблено відповідною постановою уряду від 26 серпня 2009 р.

Друге. У серпні минулого року СКУ звернувся до прем'єр-міністра України у зв'язку з загрозою закриття єдиного україномовного телевізійного каналу "Теленовини" в Польщі. Завдяки великим старанням Об'єднання Українців Польщі та порушенню цієї справи прем'єр-міністром України Юлією Тимошенко з прем'єр-міністром Польщі Дональдом Туском, цей канал і далі продовжує діяти.

Третє. Згідно з нашим обговоренням, Міністерство культури і туризму України провело конкурс на кращий проєкт монумента жертвам Голодомору у Вашингтоні та наприкінці 2009 року подало кращі проєкти на розгляд відповідних федеральних комісій США.

Четверте. Під час XXI Олімпійських ігор у Канаді, в місті Ванкувері, було створено Український дім для офіційних заходів та зустрічей з українськими спортсменами, працюючи якою забезпечила наша складова організація – Конгрес українців Канади.

Продовження. Початок на 1-й стор.

Крім того, 14 жовтня 2009 р. СКУ вперше взяв участь у парламентських слуханнях на тему закордонного українства, де закликав Верховну Раду сприяти виконанню наших меморандумів співпраці, затвердити відповідний бюджет для "Програми співпраці із закордонними українцями" на наступні роки та подав ряд пропозицій відносно української діаспори, а зокрема:

Створити постійно діючу комісію Верховної Ради за участю СКУ, яка б здійснювала моніторинг ефективності діючого законодавства відносно закордонного українства та на цій підставі давала рекомендації щодо впровадження

СКУ реагував на це відповідними пресовими повідомленнями і заявами та підготував Меморандум про важливі питання, що стосуються України та української діаспори, який я передав Президенту Віктору Януковичу 21 червня 2010 р. під час нашої зустрічі.

У цьому Меморандумі СКУ заявив про необхідність з'ясування офіційної позиції нинішньої влади щодо принципів і засад попереднього співробітництва з СКУ, у тому числі й щодо чотирьох підписаних меморандумів співпраці та наших рекомендацій Верховній Раді.

Окрім того, СКУ представив Президенту Віктору Януковичу свою позицію

до НАТО, СКУ наголосив на важливості набуття Україною членства в Європейському Союзі та в НАТО, що допоможе їй у подальшому розвитку як європейської країни та стане найкращою запорукою захисту незалежності.

Четверте: Впровадження de facto другої державної мови в Україні.

СКУ звернув увагу на de facto впровадження другої державної мови в Україні, а також на те, що сьогодні готується ряд законів для піднесення статусу російської мови до рівня державної, зокрема шляхом її офіційного повернення в освіту, на радіо і телебачення та в судочинство. СКУ також акцентував на законопроекті "Про

Тому СКУ заявив, що слід заборонити встановлення пам'ятників Сталіну в Україні, а також забезпечити демонтаж його пам'ятника в Запоріжжі.

Восьме: Порушення людських та національних прав українців Росії.

СКУ привернув увагу до останніх подій у Росії, що пов'язані з намаганнями безпідставно ліквідувати Федеральну національно-культурну автономію українців Росії, та закликав владні структури України захищати права українських меншин діаспори, а зокрема в Росії, та оскаржувати порушення їхніх людських та національних прав.

Дев'яте: Резолюція Європейського Парламенту щодо посмертного нагородження Степана Бандери званням "Герой України".

СКУ заявив, що владні структури України повинні шанувати і захищати своїх справжніх героїв та не дозволяти чужинцям безпідставно заплямовувати їхню репутацію, а також закликав вжити відповідних заходів для відкликання позбавленої всяких підстав резолюції Європейського Парламенту.

Беручи до уваги серйозність нинішньої ситуації, що може призвести до повернення Української держави до стану російської колонії, вважаю, що:

- українська діаспора повинна стежити за всіма подіями, які загрожують незалежності України, та відповідно на них реагувати, щоб запобігти цьому;

- українська діаспора повинна зміцнювати свій зв'язок з українським народом, що проживає в Україні;

- українська діаспора повинна боротися з антиукраїнськими діями шляхом донесення правдивих фактів до урядів своїх країн та міжнародних організацій, а передусім всіляко сприяти, щоб вони розглядали незалежну Україну як запоруку стабільності в Європі, а не дивились на Україну через призму Росії, яка сьогодні активно робить все, щоб повернути її до зони свого впливу та повної залежності;

- українська діаспора повинна інформувати Захід, що Україна є європейською державою з величезним інтелектуальним, науково-технічним і освітнім потенціалом, яка з відновленням 1991 р. незалежності ще бореться з залишками радянського минулого;

- українська діаспора повинна поширювати правду про Україну, зокрема висвітлюючи її в засобах масової інформації, в інтернеті, у школах та університетах, щоб не дозволити нікому переписувати історію України, як це було за радянських часів;

- українська діаспора повинна боротися з асиміляційними процесами та зберігати свою національну ідентичність, культуру та традиції, а також утримувати здобутки українства в кожній країні його поселення та

- українська діаспора повинна активно привертати увагу широкої громадськості до різних важливих для українського народу питань різними акціями, як наприклад:

- проведення Міжнародної акції "Свічка моління", щоб привернути увагу до Голодомору як геноциду українського народу;

- проведення 10 грудня кожного року в рамках Міжнародного дня прав людини відповідних заходів, щоб привернути увагу до дотримання людських та національних прав українців в Україні та за її межами;

- проведення 21 лютого кожного року, у рамках Міжнародного дня рідної мови, відповідних заходів, спрямованих на захист та піднесення рівня української мови в Україні та в діаспорі;

- проведення 28 червня кожного року у рамках Дня Конституції України відповідних заходів, щоб привернути увагу до дотримання Основного Закону України її владними структурами та

- проведення міжнародних і всеукраїнських форумів, конференцій та інших подібних заходів на актуальні для світового українства теми, а найголовніше – на тему незалежності України і недоторканності її кордонів.

Євген ЧОЛІЙ

Закінчення на 6-й стор.

ВІРИТИ В МАЙБУТНЄ НАШОГО НАРОДУ

Промовляє Євген ЧОЛІЙ

змін до вже існуючих законів та прийняття нових.

Відтак, 19 січня 2010 р. Верховна Рада схвалила загальну Постанову про Рекомендації цих парламентських слухань, до яких увійшли окремі пропозиції СКУ.

Кілька днів тому, 21 червня 2010 р., я очолив делегацію СКУ на зустрічі з Президентом Віктором Януковичем, під час якої було обговорено основні принципи та засади попередньої співпраці, а також важливі сучасні питання, що стосуються України та української діаспори. СКУ тепер чекає офіційної відповіді щодо порушених питань, включно й до наших меморандумів співпраці.

У складі СКУ діють 13 рад і комісій, які представляють інтереси українства на світовому рівні, а саме: займаються захистом людських і громадянських прав, визнанням Голодомору геноцидом української нації, допомогою українським громадянам за кордоном, боротьбою проти торгівлі людьми, представництвом СКУ в Організації Об'єднаних Націй та питаннями молоді і студентства, засобів масової інформації, культури, спорту, науки, шкільництва, суспільної опіки та кооперативного руху.

Зацікавлений у розбудові демократії, СКУ з 1999 р. постійно долучається до забезпечення чесного і прозорого проведення виборів в Україні. У останньому турі президентських виборів СКУ закликав українців взяти участь у виборі Президента України та не голосувати проти всіх.

Варто тут сказати, що, хоча обраний Президент не отримав підтримки навіть 50% громадян України, він змінює державну політику щодо таких питань, як зміцнення самостійності України, її європейських і євроатлантичних намірів, розвитку української мови, збереження національної пам'яті українського народу, а зокрема відносно Голодомору і національних героїв України Степана Бандери та Романа Шухевича.

щодо наступних актуальних питань, які тривожать українську діаспору.

Перше: Загроза втрати контролю над стратегічно важливими галузями промисловості України.

СКУ заявив, що вважає неприпустимим підписання угод про злиття газової, атомної та авіаційної галузей України і Росії, оскільки це призвело б до втрати контролю над найбільшими, стратегічно важливими галузями промисловості та в свою чергу стало б загрозою незалежності та національним інтересам України.

Про майбутні наслідки такого об'єднання можна здогадуватися вже з розбіжності розуміння Президентами України і Росії умов злиття двох газових компаній: у той час як Президент Віктор Янукович заявив, що воно можливе лише на "паритетній" основі, Президент Дмитро Медведєв відзначив, що воно буде здійснюватися на "прагматичній" основі. А в дійсності це означає, що російський "Газпром" повністю домінуватиме в таких відносинах.

Друге: Угода про Чорноморський флот, яка продовжує термін перебування російських військових баз в Україні.

СКУ засудив цю угоду як таку, що порушує Конституцію України, в якій сказано, що:

На території України не допускається розташування іноземних військових баз.

СКУ також заявив, що слід ліквідувати угоду про Чорноморський флот, оскільки вона є неконституційною та суперечить національним інтересам України.

Третє: Вступ України до Європейського Союзу та НАТО.

Беручи до уваги, що Президент Віктор Янукович ліквідував Міжвідомчу комісію з питань підготовки України до вступу в НАТО та Національний центр з питань євроатлантичної інтеграції, а затим вніс пропозицію вилучити із Закону "Про основи національної безпеки України" слова про інтеграцію України в "євроатлантичний безпековий простір" та про вступ

регіональні мови і мови меншин", згідно з яким до мов, які потребують захисту, зараховується і російська мова.

СКУ наголосив на тому, що в Європейській хартії регіональних мов або мов меншин зазначається, що:

[...] охорона і розвиток регіональних мов або мов меншин не повинні зашкоджувати офіційним мовам і необхідності вивчати їх.

З огляду на наслідки довголітньої русифікації України СКУ заявив, що російській мові не потрібно жодного законного захисту, а також що це пошкодило б розвитку української як єдиної державної мови в Україні.

П'яте: Заяви про порушення людських прав і основних свобод в Україні.

СКУ висловив свою стурбованість у зв'язку з заявами про введення цензури на українських телеканалах 1+1 та СТБ, намагання знищити 5-й канал шляхом позбавлення його технічних можливостей для мовлення, стеження за журналістами телеканалу ТВІ, тиск з боку СБУ на ректора Українського Католицького Університету та про загрозу обмеження свободи мирних зібрань в Україні.

СКУ заявив про необхідність запобігти порушенням прав людини і основних свобод та поверненню України до авторитарної системи управління.

Шосте: Голодомор – геноцид українського народу.

СКУ наголосив на тому, що нова влада в Україні з перших днів розпочала цілеспрямоване переписування історії України в світлі московської інтерпретації, а зокрема заперечуючи Голодомор як геноцид українського народу, та у зв'язку з цим заявив:

- що з огляду на свою недавню заяву на засіданні Парламентської Асамблеї Ради Європи, Президент Віктор Янукович тепер повинен публічно заявити, що Голодомор є геноцидом українського народу;

- що Верховна Рада повинна відкинути всі спроби заперечити Голодомор як геноцид українського народу;

- що слід повернути на офіційний сайт Президента України розділ про Голодомор і цим самим сприяти поширенню інформації про нього серед громадян України та світової громадськості та

- що Уряд України повинен ще в цьому році виділити відповідні кошти для встановлення пам'ятника жертвам Голодомору на виділеній американським урядом землі у Вашингтоні, щоб не втратити наданої можливості, термін на що закінчується 2013 р.

Сьоме: Встановлення пам'ятників Сталіну в Україні.

Зважаючи на те, що владні структури дозволяють ганебне встановлення в Україні пам'ятників Сталіну, найбільшому катові українського народу, СКУ пригадав, що комісар Ради Європи з прав людини Томас Гаммарберг вже в цій справі ствердив, що меморіали встановлюють на честь жертв, а не на честь диктаторів.

З ВІРОЮ В УКРАЇНУ

ДИВОВИЖНІ ВІЗЕРУНКИ ДОЛІ

Л. МАКСИМЕЦЬ

З батьком зустрілися
через 50 років

– Якими були Ваші університети? Чому обрали медицину?

– Перша моя освіта – самонавчання під час війни. Потім мама лишилась однією вчителькою на всю школу, і я пішла одразу до третього класу. Мама дуже хотіла переїхати на рідну Львівщину – до села Сушно Радехівського району. Їй поставили ультиматум – відбудувати школу. Так і зробила: відкривала школу і ми переїхали до села Будище. З тих волинських часів я винесла дитячі спогади про русалок, домовиків, боялася ходити біля жита, з дівчатками разом шукала русалчин перстень в житі. Згодом ми переїхали до Радехова. Пригадую, прийшла до 4 класу, і вчитель питає: "Як твоє прізвище?" Кажу: "Кваснецька". "Ти полька?". "Ні, – відповідаю, – Я – українка". "То ти Квасницька, – пояснив він". Закінчила Радехівську середню школу зі срібною медаллю.

Радехівщина – теж бандерівський край. І знову сумні спогади – привезли якимось розстріляним бандерівцям. Кілками поїдирили. Жінку з довгими русими косами, з вибитими зубами. І два чоловіки. Згодом з'ясувалося, що це був сільський священик з дружиною. Зараз на тому місці пам'ятник стоїть. Я була восьмикласницею і добре пам'ятаю ту страшну картину.

Особлива історія сталася з моїм батьком. 1942 року його з Ковеля вивезли на примусові роботи до Німеччини. А може, він і сам зголосився, аби бути подальше від советів. Працював, потрапив до австрійської зони окупації і зрештою опинився неподалік Мюнхена. Не одружувався. Працював на різних роботах. Влаштувався у монастир сердечних братів. Часто хворів. Писав картини. Грав на гітарі. Ми зустрілися з батьком тільки через 50 років (1987 року). Потім ще знайшли інших родичів у Німеччині. Кілька разів приїздили. 1993 року збиралися вчергове відвідати тата. І раптом телеграма: тато помер о 5 ранку 19 березня. На тому цвинтарі, де упокоївся тато, дуже багато поховано наших земляків.

– Якими досягненнями в житті Ви пишаєтесь?

– Чого я досягла в житті? По-перше, здобула вищу освіту – 1958 року закінчила Львівський медичний інститут. Вчилася добре. Вже тоді розпочалася русифікація Галичини. Багато лекцій почали читати російською. Але у нас були досить відомі викладачі: читали один семестр російською, інший – українською. Я вперто писала українською всі лекції – це був мій єдиний спосіб протесту. Була у нас старостою групи така собі Валя Галенко, батько її був начальником КДБ у Старому

Самборі. Одного разу вона проговорила: "Ох эти бендеровцы! Один раз моя мать чуть не умерла от испуга, потому что отец пришел в бандеровской форме (не встиг перевдягтися)". Тоді я ще не розуміла, про що вона розповідає.

Отже, після закінчення педіатричного факультету працювала лікарем у селі Новий Витків Радехівського району Львівської області, куди нас з чоловіком Василем Максимцем направили. Це село знамените тим, що там народився і похований видатний співак Олександр Миньга. Здається, була непоганим лікарем. Люди мене шанували. Потім пішла в аспірантуру до Київського інституту вдосконалення лікарів. Захистила дисертацію з проблем інфекційних захворювань. На той час звання кандидата медичних наук чимало важило. Згодом отримала і звання доцента, бо працювала на педагогічній роботі. В інституті удосконалення на кафедрі мене не залишили, бо я принципово розмовляла українською мовою, а там треба було заняття проводити російською. Пішла на практичну роботу.

Працювала у госпіталі інвалідів війни у Пущі-Водиці начальником медичної служби (завдяки дуже хорошему другу Олексію Григоровичу Синявському, бо важко було на той час дістати роботу в Києві). Чому я його згадую? Він був українцем-патріотом. Коли почалися переслідування шістдесятників, то він прийняв на роботу Миколу Плахотнюка, якого звільнили з роботи перед тим.

Маю двох дітей: сина Ігоря та доньку Галинку, трьох онуків.

Якими були українські шістдесятники

– Хотілося б докладніше почути Ваші спогади про видатних поборників волі України – Василя Симоненка, Аллу Горську, Івана Гончара, з якими зводила Вас доля...

– 1962 рік – це був якийсь новий етап у моєму житті. Я поринула у роботу клубу творчої молоді, відвідувала всі їхні вечори. Близько познайомилася з Аллою Горською, яку 1970 року так жорстоко закатували кадебісти. Брала участь у її похороні. Алла була дуже світлою, прямою людиною, відвертою. Вона пізно прозріла, як неопіт прийшла в українське середовище і пробудилася у ній українська душа, зринуло розуміння, що Україну топчуть, нищать її мову, культуру, хочуть все зрівняти і зрусифікувати. Вона дуже багато їздила по всій Україні. Якось разом з Надійкою Світличною приїхали до нас на Львівщину в село Бишів на колядки-щедрівки. Особливо їй подобалися повстанські пісні ("Лента за лентою патрони подавай") та стрілецькі. Одного разу Алла завітала разом з колядниками до моєї родини, а потім запросила до себе в гості. Бідно вони жили, та чай для нас знайшовся. І останнє, що пам'ятаю, – прощання з нею у її майстерні на вулиці Філатова, куди навіть її труну не занесли.

Страшна звістка, що Аллу вбито, застала нас зненацька. За відомою мені версією, вона мала поїхати до тестя у Васильків і одразу повернутися. Цього не сталося, і її чоловік Віктор стривожився. До того вона часто отримувала записки з погрозами. Поїхали на її пошуки Надія Світлична з Євгеном Сверстюком. Хата була зачорнена, тож вони домоглися, щоб міліція відкрила. Ніяких слідів. Коли Надійка та Євген мали йти з хати, Надійка згадала, що у хаті має бути підвал. Отам і знайшли закатовану Аллу. Запустили чутки, буцімто тесть її вбив. Проте ця версія не витримувала критики. На похороні Віктор мені

знімався, що упевнений: його батька кинули під поїзд горілиць. Бо він не міг убити Аллу. І сказав, що батька знайшли в тому єдиному синовому подарунку – гуцульських шкарпетках, без взуття. Аллу вбили багатьма ударами молотка. Під час патологоанатомічного дослідження тіла вбитої лікарня була нашігована кадебістами. Лікарі боялися бодай слово мовити. Труну так і не відкрили. Поховали Аллочку на Берківцях. Близько 200 осіб приїхали провести її в останню путь. І кадебістів – маса. За кожен проголошений виступ пе-

музей. Ми намагалися принести йому все, що можна було дістати, навіть книжки Івана Лепкого. І коли кадебісти забороняли ходити до Гончара, я як лікар брала фонендоскоп і все одно йшла. У Феофанію він лягати на лікування не хотів, бо знав, що там доведуть справу до кінця. По секрету мені розповідав, що займається йогою.

95-річна мама теж вступила до КУНУ

– Зверніться до того періоду у Вашому житті, що пов'язаний зі Славою Стецько...

– Під час мого першого приїзду до Мюнхена дядько моєї знайомої Марти Перейми журналіст Василь Штеленя познайомив мене з пані Славою. Вона раділа зустрічі з представницею України. Розпитувала про все і запросила приходити на Цепелінштрассе. А через кілька років помер пан Василь, і його поховали неподалік від Ярослава Стецька.

Згодом у Києві, якимось завітавши на Ярославів вал до своєї приятельки Лесі Кухаренко, я застала там Славу Стецько і цілий штаб націоналістів. Вона мені за-

Людмила МАКСИМЕЦЬ, Слава СТЕЦЬКО і Ярослав УЛЬГУРСЬКИЙ

реслідували. На могилі стоїть хрест роботи її учня Володимира Прядка.

...Я мрію написати спогади про багатьох світочів українського духу, з якими близько звела доля.

У Києві я повністю поринула у громадську діяльність. Багато чого пам'ятаю. Бачила похорони Максима Рильського. Ми, шістдесятники, члени Клубу творчої молоді, стояли на почесній варті біля його труни... У тім клубі я й познайомилася з Аллою Горською, з Віктором Борельким, родиною Михайла Романишина. Донині приятелькою з художницею Ларисою Івановою. Усіх їх у ті тяжкі роки переслідували, позбавляли роботи.

Наприкінці 80-х ми з ініціативи Любомира Пирога утворили Українське лікарське товариство. З ним ми знайомі також з 60-х років, коли разом слухали виступи Василя Симоненка, тоді ще молодого Івана Драча. Пригадую особливо гарний вечір поезії за участі Василя Симоненка. Я одразу запам'ятала чимало його віршів, настільки вони були органічні й прості: "Похорон кукурудзяного качана, що згнив на заготпункті", "Народе мій", "Злодій". Василь вразив щирістю, відвертістю та безстрашністю. На той час говорити такі речі ніхто не наслідовався, це було небезпечно: "Прокляття вам, плюгави лицедії, в яких би ви не шлялися чинах, ви убиваєте людські надії, так, як убили качана".

На моє щастя, була знайома ще з однією видатною українською особистістю – Іваном Макаровичем Гончарем. З ним спілкувалася до останніх його днів. Познайомив нас світлої пам'яті лікар Микола Кошель, котрий працював в Інституті інфекційних хвороб разом з моїм чоловіком. Це було відкриття України у Києві. Коли потрапила до світлиці Гончара, було таке захоплення, що потім усіх друзів і знайомих приводила туди. Цілі делегації лікарів з-за кордону водила вже у дев'яності. Він сам жив у малесенькій келії-кімнаті, а всю велику площу віддав під

пропонувала завідувати канцелярією в її офісі. Я, звісно ж, погодилася. Допомогала, скільки могла. Доти я перебувала в Народному Русі України. А тільки не дізналася про створення Конгресу Українських Націоналістів – одразу стала одним із членів-засновників партії. Там опинилася частина моїх родичів та сусідів і навіть моя мама до останнього дня своїх 95 років була членкинею КУНУ.

З приємністю згадую нашу поїздку до Батурина на одну з дат трагедії. Дорогою ми разом співали, бо пані Слава дуже любила українські народні пісні, стрілецькі, бандерівські.

Коли пані Слава проводила наради, ми старалися нізащо не запізнюватися. Як керівник вона була надзвичайно талановитою, інтелігентною, стриманою, з великим почуттям гумору. Починала з приємних новин. Цікавилася життям підлеглих. Потім кожен доповідав про зроблене і плани. Негативи висловлювала пізніше. Завершувала теж обов'язково позитивом. Усі виходили з чистою душею і бажанням працювати ще краще, бо не можна було засмучувати цю людину, яка працювала з ранку до ночі. Ми намагалися максимално полегшити їй роботу. Якщо приходили відвідувачі з села зі своїми проблемами – вона всіх приймала, вислуховувала, робила все, щоб допомогти. Її знаходили скрізь, навіть у лікарні Феофанії. Вона не сиділа без діла. Бувало, просила мене вислати свою депутатську зарплату тій чи іншій людині... Зараз таких народних депутатів – днем з вогнем пошукати. І я, і пані Слава ходили до греко-католицької церкви на Аскольдовій могилі.

– Дозвольте сердечно привітати Вас, пані Людмило, з ювілеєм. Зичимо здоров'я, удачі, сил і натхнення. Щоби невдовзі з'явилися мемуари про те, як Вам довелося в житті бути одним з великих українців.

Розмову вела
Ольга ДУБОВИК

А МОВА ЯК МОРЕ...

ЧИ КОМФОРТНО УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ В УКРАЇНІ?

Наше суспільство час від часу збурують хвилі мовних проблем. Та чи до них сьогодні пересічним українцям, коли на порозі криза, економічні негаразди, відсутність роботи тощо? І чи загрожує українській мові занепад із перспективою зникнення найближчими десятиліттями?

Світова громадська організація, як ЮНЕСКО, спрямовує свої зусилля на підтримку мовного та культурного різноманіття, а також на збереження багатомовності. Така увага до мовного питання стає зрозумілою, якщо поглянемо на статистичні дослідження фахівців цієї організації. Вони зазначають, що кожного тижня у світі зникає одна мова. Разом з нею йде в небуття і народ – носій цієї мови. А отже, через 25 років від нині існуючих 6809 "живих" мов може залишитись тільки десята частина.

Катерина СКОРИК,
17 років.
Інформаційно-творче
агентство "Юн-прес"

Чому ж, маючи таке мовне різноманіття, населення Землі говорить лише небагатьма мовами? Носії рідкісних, ізольованих мов, як стверджують фахівці, перебувають під величезним тиском інших, більш поширених по всій планеті мов. У першу чергу – англійської, французької, іспанської, португальської. Це одна з причин, чому деякі мови зникають. Іншою, не менш значущою причиною, є те, що люди самі добровільно перестають говорити рідною мовою. Пояснюють вони це тим, що їхня мова не має майбутнього, і що їхні діти не зможуть отримати освіти, говорячи мовою своєї нації. Що ж, подібні аргументи заслуговують на увагу. Але варто пам'ятати, що рідна мова – це мова роду, його основа, яка береже тисячолітній досвід пращурів, щоб передати його своїм нащадкам.

**Згідно з даними
Всеукраїнського перепису,
рідною мовою володіє лише 50% українців.**

В останні роки часто звучить заклик до єдиної мови у світі. Та зважте на те, що кожна мова несе в собі унікальний історичний і культурний досвід певного народу. Мова – це живий організм, тісно пов'язаний із самобутньою культурою, історичною пам'яттю, національними традиціями людей. Якщо зникне мова, чи будуть її носії цікаві іншим націям і народам, чи будуть інші сприймати їх як рівню собі, а не навпаки – цуратися "безбатченків", осіб без роду і племені, втрачених особисту вартість, індивідуальність і, врешті, – свій етнічний імунітет. Тому, на моє переконання, альтернативою єдиній мові, ключем до взаєморозу-

міння та взаємоповаги може стати вивчення іноземних мов, але за умови дбайливого ставлення до своїх етнічних мов.

Сьогодні в незалежній Україні питання суспільного функціонування української мови, на жаль, залишається актуальним. Держава мала б узяти на себе відповідальність за врегулювання мовної ситуації в інтересах українців. Конституція України дала чітку орієнтацію суспільству у вирішенні мовних проблем і зазначила, що саме "державна забезпечує всебічний розвиток і функціонування української мови у всіх сферах суспільного життя на всій території України" (ст.10). Звичайно, за роки Незалежності відбулося чимало позитивних змін: з'явилися україномовні періодичні видання; вивіски на установах, культурних закладах, магазинах, здебільшого українські; навчання в школах, вишах – україномовне; телепередачі транслюються українською. Це лише зовнішні атрибути. Насправді ж українській мові ніяк не вдається "запанувати" у всій своїй красі на рідній землі. Згідно з даними Всеукраїнського перепису, рідною мовою володіє лише 50% українців.

Мовне питання час від часу набуває гостроти, роздувається різними політичними силами. То тут, то там лунають виклики щодо надання російській мові статусу другої державної в Україні. Більшість із них – на підставі неврегульованості цього питання, переслідуючи власні політичні цілі та вузькопартійні інтереси. Заради задоволення власних амбіцій або щоб здобути прихильність електорату чиновники ладні надати статус державної мови мові іншої держави. Вони відверто демонструють зневагу до закону про державність української мови. На трибуні Верховної Ради, мітингах, офіційних заходах політики виголошують гасла українською мовою (далекою від літературних норм), а в колі друзів, на світ-

ських раутах, тусівках говорять здебільшого російською. Спостерігаючи таке, можна впевнено сказати, що на високопосадовців роль захисників рідної мови покладати не варто. Впевнена, що потрібна тверда, послідовна позиція в мовному питанні кожного громадянина України. Навіть якщо всі закони, конституційні норми стосовно мови почнуть діяти, без нашого добровільного, вираженого бажання вивчати українську мову, говорити нею суттєвих змін не відбудеться. Проблема великою мірою криється в самих українцях. На жаль, все частіше доводиться спостерігати, як громадяни відкрито зневажають свій народ, свою історію, свою культуру і, врешті-решт, самих себе як представників української нації. Погляньмо навколо: студентська і міська молодь у більшості своїй спілкується переважно російською мо-

вою, яку знає дуже посередньо. Досить низький відсоток становлять україномовні періодичні видання, художні твори, які читають наші громадяни. Небагато знайдеться охочих вивчати українську мову на курсах, якщо це потрібно для самовдосконалення і не пов'язано з кар'єрою або вступом до навчальних закладів. Щоправда, і таких безплатних державних курсів майже немає. Іде свідоме, поступове витіснення рідної мови з багатьох сфер публічного спілкування. Доводилося чути і таку думку, як непридатність української мови для наукової роботи. А як нещадно псує, компрометує рідну мову так званий суржик! Цей нищівний ворог спотворює красу, унікальність і неповторність української мови. Він зменшує її конкурентоздатність в публічному і приватному мовленні. Тож всім, кому небайдужа доля рідної

мова значно давніша за російську, бо містить удвічі більше, порівняно з російською мовою, однокореневих слів зі словами давньоарійського санскриту. Варто згадати і те, що на Міжнародному мовному конкурсі у Парижі серед багатьох мов світу українська мова, як наймиліозвучніша, зайняла третє місце після французької та італійської мов.

Нація не має шансів на успіх, якщо вона не об'єднана. Одним з головних чинників єдності нації є мова. І хоча сьогодні бути українцем в Україні в багатьох випадках дискомфортно і нелегко, все ж потрібно рухатися вперед, самим брати на себе відповідальність за збереження рідної мови – мови предків, мови рідної землі. "Коли зникає народна мова, – народу нема більше!.. Поки жива мова народна в устах народу, до того часу живий і народ" (Костянтин Ушинський).

Управління культури Дніпровської районної у м. Києві державної адміністрації

ТЕАТР УКРАЇНСЬКОЇ ТРАДИЦІЇ "ДЗЕРКАЛО" Дніпровського району міста Києва

Україна 02092 м. Київ, вул. Алма-Атинська, 109, тел. 8 (044) 568-98-40

Запрошуємо на першу в столиці виставу про Степана Бандеру.

Театр "Дзеркало" запрошує на допрем'єрний показ вистави
"Чорна рілля. Любов і Смерть Степана Бандери".

У вічному шекспірівському конфлікті перетинаються дві долі. В останній день свого земного життя Бандера зустрічає кілера, який мусить його убити. Про що думає Герой, який дивиться в очі Смерті? В чому міра Героїзму? Вибір належить глядачеві.

6 липня 2010 року, 18:00

вул. Алма-Атинська, 109, ЦК та М Дніпровського району

Контакти: 067 493 19 93, 097 176 31 16, 568 98 40. ukrtrad@mail.ru

Автор ідеї і постановник – Володимир Петранюк

Видавець Конгрес Українських
Націоналістів
Засновник Степан Брацюнь
Редакційна колегія Іван Белебега,
Іван Головацький, Ярослав
Радевич-Винницький, Степан Семенюк.

Адреса редакції: 01001,
вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м. Київ;
тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net
www.nacija.org.ua

Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36,
м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво:
Серія КВ № 7970, видане Державним
комітетом інформаційної політики,
телебачення та радіомовлення України
08.10.2003 р.

Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь
Степан, р/р №26008013932801 у філії
"Центральне регіональне управління ВАТ
"Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ,
МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у
комп'ютерно-видавничому центрі
Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видруковано у ТОВ "Поліграфічна
компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення № 1036
Наклад 5 000
Ціна договірна

Реклама приймається тільки від національного
товаровиробника. За достовірність реклами
редакція відповідальності не несе.
Відповідальність за достовірність фактів
несе автор. Редакція не завжди поділяє точку
зору автора. Редакція залишає за собою
право редагувати і скорочувати матеріали.
Рукописи не рецензуються і не повертаються.
Листування лише на сторінках газети.